

DEMOCRACIA

SEMANARIO REPUBLICANO FEDERAL

ÓRGANO DEL PARTIDO REPUBLICANO FEDERALISTA DEL DISTRITO DE VILLANUEVA Y GELTRÚ

PRECIOS DE SUSCRIPCIÓN	REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN	PRECIOS DE LOS ANUNCIOS (Pago adelantado)
Un mes : : : : : 0'50 pesetas.	Centro Republicano Federal, Plaza Constitución, número 13, Villanueva y Geltrú. Insértense ó no los escritos que se remitan á la Redacción, no se devuelven los originales	En primera plana, 0'20 pesetas línea
Un trimestre : : : : : 1'50 "		En tercera " 0'15 " "
Número suelto : : : : : 0'10 "		En cuarta " 0'10 " "
NÚMERO ATRASADO: : : 0'25 "		Comunicados 0'20 " "
		Rebaja á los suscriptores y según el número de inserciones.

De Cooperació

Ja fa molt temps va venir-me a les mans un opuscol francès que tractava del moiment cooperatiu a Fransa. Portava la fetxa del any 85, de manera que les observacions en ell contingudes, a la veïna nació ja estan passades de moda, pero moltes d'elles continuen sent d'actualitat entre nosaltres.

L'autor lamentava la vida migrada que portaven les cooperatives franceses comparades ab les d'Inglaterra, i estudiava les causes dels repetits fracassos que les primeres sofríen.

Trenta anys enderrera la cooperació a Fransa es trobava en un estat semblant al que avui se troba a Catalunya. Existíen un reduït nombre de cooperatives ab vida próspera i capital abundant en les regions del Nort, en els altres indrets se seguíen una serie d'ensatjos; se montaven cooperatives que después d'un comensament difícil arribaven a tenir certa prosperitat per decaurer després rápidamente.

Les causes a que atribuía l'autor del esmentat opúscol, aquest decaïment de moltes institucions cooperatives, quant pel giro que teníen semblavan més assegurades, eran les següents: 1.ª, la mala fe d'alguns directors; 2.ª, la falta de organissació comercial; 3.ª, les vendes al fiat, i 4.ª, la falta de civisme en els components.

Prescindint de la primera de les causes enumerades, o sigui de la mala fe, quins efectes avui son poc

importants gracies a un sensible augment de la moralitat pública, comentarem les altres tres senyalades.

I. La falta de organissació comercial.

Al fundarse una cooperativa se reuneixen un reduït nombre d'obers i ja sigui aportant de moment una cantitat ficsa cada soci, ja pagant un tant setmanal arriben á reunir el capital suficient per obrir una botiga. Durant els primers temps, com el moiment es escás, els mateixos socis se basten per desempenyar totes les feines, estalviant, per lo tant, el gasto de personal.

Encare que'ls beneficis siguin petits al principi, com els gastos son reduidíssims, la societat progresa d'una manera lenta, pero segura, augmentant al mateix temps el capital i el credit.

A mida que'ls negocis van prenent més extensió, ja no es possible que'ls mateixos socis se cuidin de vehdrer al públic; la comptabilitat se complica al augmentar la cantitat d'artigles posats a la venda i es fa indispensable llogar personal per la tenda i un tenedor de llibres experimentat.

Aquest es el moment crític de totes les cooperatives, segons l'orientació que prenguin ja podem profetisar, sens gaire perill d'equivocar-nos, quin serà'l seu desenrotllo i quina la seva fi.

¿Quina es la manera d'elegir el personal que segueixin les nostres cooperatives i quina les ingleses i

belgues qu'avui poden citarse com models de bona organissació. Els cooperadors inglesos si volen establir un forn de pa o una carniceria se pregunten lo següent: ¿quin es el millor carnicer de la població? i entre tots el busquen, i un cop trobat, li ofereixen un jornal superior al que guanya i se l'emporten. Si'ls falta un dependent per la tenda buscarán entre totes les drogueríes el millor fadrí i se'l farán seu pel mateix procediment.

En cambi, en les nostres cooperatives, la pregunta es totalment diferenta i diuen ¿quin es de entre tots els socis el que'está faltat de treball o el que ha demostrat més amor a la societat? y s'esculleix molt sovint a individuos dotats d'una gran voluntat, entussiasates de la cooperació, mes que desconeixen completament la feina qu'han de desempenyar y qu'han de comensar l'ofici de dependent de comers, qu'es un ofici més difícil de lo que molts creuen, a una edat en que ya no hi ha ni humor ni ganas d'aprendrer.

En una paraula, les cooperatives ingleses i belgues esculleixen el personal en la mateixa forma que ho fa un comerciant que tingui sentit práctic; les cooperatives franceses en l'any 85, i moltes de les nostres, actualment, ho fan sense tenir en compte l'aptitud del individuo, resultant d'aixó que mentres les primeres están casi sempre per demunt dels comersos particulars tant ab el tracte dels dependents, ab el públic, com ab la calitat dels productes ela-